

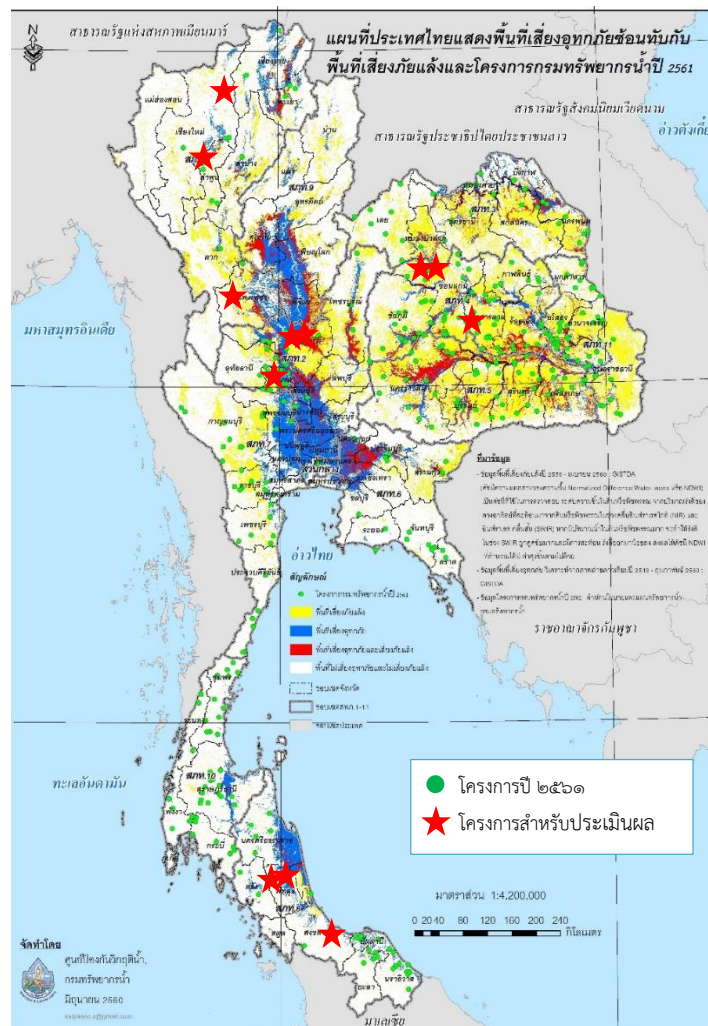
การประเมินผลโครงการ อนุรักษ์ ฟันฟุ พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานป้องกันประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑, ๒, ๔ และ ๘
กรมทรัพยากรน้ำ

สรุปสำหรับผู้บริหาร

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินกระบวนการบริหารจัดการของโครงการในด้านกระบวนการมีส่วนร่วม ผลผลิตโครงการและคุณภาพการให้บริการ เพื่อสำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์ของประชาชนจากโครงการ และเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ โดยการสุ่มเก็บข้อมูลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ จำนวน ๑๒ โครงการ เก็บข้อมูลจากครัวเรือนจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๑ ครัวเรือน ในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม - สิงหาคม ๒๕๖๒

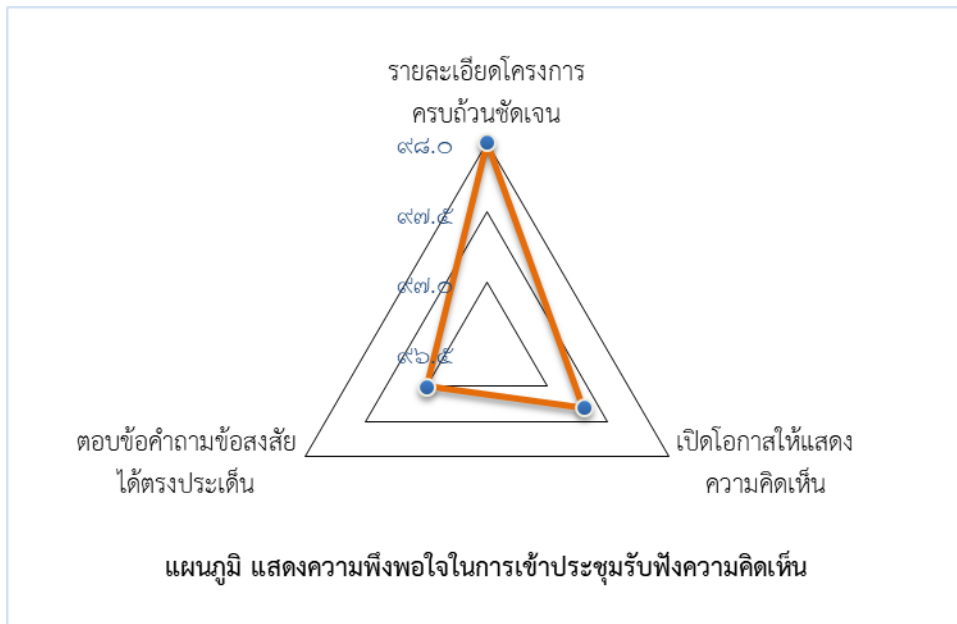

* โครงการที่แล้วเสร็จ ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑๙๕ แห่ง (ครัวเรือนได้รับประโยชน์ ๖๑,๗๗๗ ครัวเรือน) สุ่มลงพื้นที่สำหรับติดตามประเมินผล จำนวน ๑๒ แห่ง (เก็บข้อมูลได้ ๑๒๑ ครัวเรือน)

ผลการประเมิน

๑. ที่มาของการดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ แผนงานป้องกันประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาจากคำร้องขอขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความต้องการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง และเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน โดยการดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

๒. ก่อนดำเนินโครงการ กรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดให้มีการจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ทำให้ผลการสุ่มเก็บข้อมูลคือ ประชาชนในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่ทราบว่าในชุมชนของตนเองได้รับงบประมาณให้ดำเนินการขุดลอกก่อสร้างโครงการ รับทราบจากผู้นำชุมชนมากที่สุด ร้อยละ ๗๕.๒ ประชาชนในพื้นที่โครงการได้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นร้อยละ ๗๐.๒ และประชาชนมีความพึงพอใจในการเข้าประชุมรับฟังความคิดเห็นในภาพรวมร้อยละ ๙๗.๓ เมื่อแยกประเด็น พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในกรณี เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลรายละเอียดโครงการได้อย่างครบถ้วนชัดเจน โดยมีระดับมากถึงร้อยละ ๙๘.๐

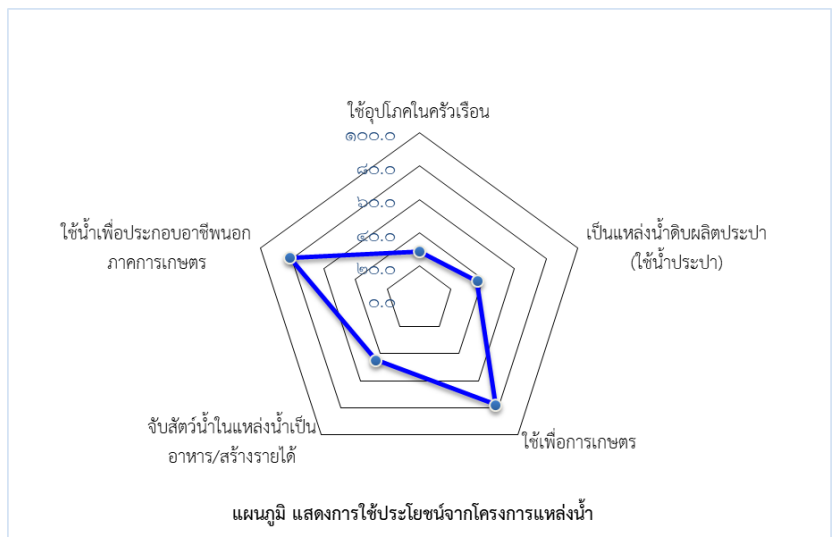

๓. หลังดำเนินโครงการ ประชาชนมีความพึงพอใจในผลผลิตโครงการ และคุณภาพ การให้บริการในภาพรวม ระดับมาก ร้อยละ ๗๘.๐ เมื่อแยกเป็นประเด็น พบว่า พึงพอใจ กรณีพื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม มากที่สุด ร้อยละ ๙๔.๐ และประเด็นอื่นๆ ที่มีความพึงพอใจ ระดับมาก ได้แก่ ความพึงพอใจต่อโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

คุณภาพแหล่งน้ำ ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรได้ ป้ายโครงการติดตั้งในที่ที่เหมาะสมมีข้อความชัดเจน จากผลการประเมินเห็นได้ว่าการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ มาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนดำเนินการ และดำเนินการตามหลักวิศวกรรม รวมทั้งเป็นไปตามที่ได้แจ้งในการรับฟังความคิดเห็น

๔. การใช้ประโยชน์จากโครงการ แหล่งน้ำ พบว่าใช้สำหรับด้านการเกษตรมากที่สุด ร้อยละ ๗๗.๗ ด้านความคุ้มค่าจากการใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ พบว่า ในภาพรวมการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้นและการประกอบอาชีพการเกษตรดีขึ้น ร้อยละ ๘๓.๙ และประชาชนดูแลรักษาแหล่งน้ำหลังดำเนินการแล้วเสร็จ ผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ (จัดตั้งกลุ่มแล้ว) มากที่สุด

ร้อยละ ๓๐.๐ จากผลการประเมินจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ ในแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนด้านน้ำ และเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำมีการส่งมอบให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์และร่วมดูแลรักษา

๕. ผลกระทบในเบื้องต้น พบว่า ชุมชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง ร้อยละ ๘๘.๔ โดยรอบๆ บริเวณแหล่งน้ำ ใช้เป็นแหล่งพักผ่อน ร้อยละ ๔๗.๙ ในการดำเนินโครงการทำให้มีสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๙.๖ และระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๖๓.๖ จากผลการประเมินจะเห็นได้ว่า การดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำมีลักษณะเกิดผลกระทบในเชิงบวกต่อพื้นที่

ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับใช้ต่อการพัฒนางานของกรมทรัพยากรน้ำ

๑. ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เจ้าหน้าที่ควรเน้นให้องค์ความรู้ในการจัดตั้งกลุ่ม หรือการบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน
๒. ในขั้นตอนการสำรวจออกแบบ นอกจากการออกแบบการปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณความจุเก็บกัก ควรพิจารณาเพิ่มเติมเรื่องระบบกระจายน้ำหรือคลองส่งน้ำด้วย เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากโครงการได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการดำเนินงานการติดตามและประเมินผล

๑. ควรบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์/ การนำนโยบายไปปฏิบัติ/ การติดตามประเมินผลโครงการ ในแผนการพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้มีองค์ความรู้ ทักษะเพิ่มเติมในการบริหารจัดการโครงการหรือการติดตามประเมินผล
๒. กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑ ควรพิจารณาตั้งงบประมาณสำหรับการติดตามประเมินผลโครงการในพื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน เป็นประจำทุกปี

*****

คำนำ

กรมทรัพยากรน้ำ ได้รับงบประมาณให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตร และเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำ หรืออุทกภัย รวมถึงรักษา สภาพหรือคงไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ตลอดจนเป็นแนวป้องกันการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ ดังนั้น การประเมินผลโครงการจึงเป็นกลไกสำคัญที่สะท้อนผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเพื่อใช้ประกอบการบริหารจัดการองค์กร และสนับสนุนการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

การประเมินผลโครงการเป็นการสนองตอบต่อหลักการพื้นฐานของการบริหารราชการแผ่นดิน หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และหลักธรรมาภิบาล ซึ่งกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นประชาชนให้เกิดประโยชน์สุข ตอบสนองความต้องการของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปรับปรุงส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ อันจะส่งผลให้การบริหารงานของภาครัฐมีประสิทธิภาพ

กรมทรัพยากรน้ำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร และพัฒนาการปฏิบัติงานในระดับกรม ระดับสำนัก และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา ทบทวน และปรับปรุงงานของกรมทรัพยากรน้ำต่อไป

ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล
สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

พฤษภาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(๑)
คำนำ	(๕)
สารบัญ	(๖)
สารบัญรูปภาพ/แผนภูมิ	(๘)
สารบัญตาราง	(๘)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย	๒
๑.๔ วิธีการดำเนินงาน	๒
๑.๕ ระยะเวลาดำเนินการ	๒
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๔
๒.๑ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๔
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	๔
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล	๖
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ	๘
๓.๑ ขอบเขตการดำเนินงาน	๘
๓.๒ การคัดเลือกโครงการ	๘
๓.๓ กรอบแนวคิดการประเมินผล	๑๐
บทที่ ๔ ผลการศึกษา	๑๑
๔.๑ ที่มาของโครงการ	๑๑
๔.๒ การประเมินโครงการ	๑๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๒๑
๕.๑ สรุป	๒๑
๕.๒ อภิปรายผล	๒๑
๕.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	๒๓
เอกสารอ้างอิง	๒๔
ภาคผนวก	๒๕
ภาคผนวก ก หนังสือที่เกี่ยวข้อง	
- หนังสืออธิบดีเห็นชอบรายงาน	
- หนังสือขออนุมัติโครงการ	
ภาคผนวก ข รายชื่อโครงการลงพื้นที่ประเมินผล	
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	
ภาคผนวก ง รูปภาพการลงพื้นที่ประเมินผลโครงการ	
คณะผู้จัดทำ	

สารบัญรูปภาพ/แผนภูมิ

ภาพที่/แผนภูมิที่	หน้า
๓.๑ แสดงกรอบแนวคิดการประเมินผล	๑๐

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๓.๑ แสดงการสุ่มคัดเลือกโครงการเป้าหมาย	๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ ต้องมีการวางแผนโครงการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินโครงการ เมื่อวางแผนโครงการและมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการตลอดจนได้รับการอนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว หน่วยงานก็จะมีการนำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า การบริหารโครงการ อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการวางแผนโครงการไว้ดี ช่วยเพิ่มโอกาสให้เกิดผลสำเร็จ แต่ในความเป็นจริง โครงการนั้นๆ อาจไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการดำเนินงานโครงการจะต้องผ่านกระบวนการต่างๆ อีกมากมาย ประกอบกับอาจเกิดปัญหา อุปสรรค หรือความเสี่ยงในระหว่างการดำเนินโครงการ ดังนั้น จึงต้องมีการประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด โดยการประเมินผลโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ มีการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย

กรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตรและการประกอบอาชีพให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ และสามารถแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน ป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง เพื่อรักษาสภาพหรือคงไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ตลอดจนเป็นแนวป้องกันการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยมีแนวทางในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งระดับประเทศ ระดับลุ่มน้ำ และระดับท้องถิ่น ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กรมทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำเพื่อประโยชน์ต่างๆ ดังที่กล่าวข้างต้น ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

เป้าหมาย และเป็นกลไกที่สะท้อนการดำเนินงานของกรมฯ การติดตามประเมินผลโครงการฯ จึงเป็นแนวทางตามกระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่งที่จะแสดงผลการปฏิบัติงาน ผลสัมฤทธิ์ โครงการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ อันเป็นหน้าที่ที่จะแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงให้ กรมฯ ใช้ประกอบการบริหารจัดการองค์กร พัฒนา และปรับปรุงงานต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อประเมินกระบวนการบริหารจัดการของโครงการในด้านกระบวนการมีส่วนร่วม ผลผลิตโครงการและคุณภาพการให้บริการ
- ๒) เพื่อสำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์ของประชาชนจากโครงการ
- ๓) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๑.๓ พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

- ๑) พื้นที่เป้าหมาย : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ซึ่งสุ่มคัดเลือกโครงการสำหรับการประเมินผล จำนวน ๑๒ โครงการ
- ๒) กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่โครงการเป้าหมาย โครงการละ ๑๐ครัวเรือน รวมจำนวน ๑๒๐ ครัวเรือน

๑.๔ วิธีการดำเนินงาน

- ๑) ขอบเขตด้านเนื้อหา : ประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คัดเลือกจากโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยประเมินในด้านกระบวนการมีส่วนร่วม คุณภาพการให้บริการ การใช้ประโยชน์ และผลสัมฤทธิ์โครงการด้านต่างๆ
- ๒) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา : แบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิ
- ๓) การเก็บรวบรวมข้อมูล : เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค

๑.๕ ระยะเวลาดำเนินการ

- ๑) ขออนุมัติโครงการ จัดทำเครื่องมือ และประสานพื้นที่ เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
- ๒) เก็บข้อมูล เดือนมีนาคม - สิงหาคม ๒๕๖๒

- ๓) วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล เดือนกันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๒
- ๔) จัดทำรายงานและเผยแพร่รายงาน เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ – พฤษภาคม ๒๕๖๓

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) ทำให้ทราบข้อมูล และกระบวนการบริหารจัดการด้านต่างๆ ของการดำเนินงานโครงการ
- ๒) ทำให้ทราบการใช้ประโยชน์ และผลสัมฤทธิ์โครงการที่เกิดขึ้นต่อประชาชนในพื้นที่โครงการ
- ๓) นำข้อคิดเห็น ข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรค พัฒนางานของหน่วยงานต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของ กรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑) มีระเบียบ กฎหมาย แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
๓. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

๒.๑ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๓/๑ กำหนดให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๖ กำหนดให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หมายถึง หลักในการปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแล กิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (๒๕๕๒) ได้มีการกำหนดความหมายสำคัญของหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง ๑๐ องค์ประกอบ ไว้ดังนี้

๑) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถ เทียบเคียงกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานใน ระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมี ทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงาน และระบบงานที่เป็น มาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๒) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับ ควบคุมที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการ ที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความ ต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

๓) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดและสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความ แตกต่าง

๔) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การแสดงความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนอง ต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหา สาธารณะ

๕) หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการต่างๆ และสามารถ ตรวจสอบได้

๖) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การกระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมใน กระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

๗) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น

(ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจ และความรับผิดชอบในการตัดสินใจ และการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

๘) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๙) หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/ หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ

๑๐) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญโดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

๑) ความหมายของการติดตามประเมินผล

อัญชลี ธรรมะวิธิกุล (๒๕๕๒) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผลโครงการ เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารโครงการ การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ทราบข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของโครงการ และทราบว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายเพียงใด และช่วยให้ข้อมูลที่เป็นสำหรั้งการนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการได้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ดังนั้น ความหมายของการประเมินโครงการ คือ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบและนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ ซึ่งการประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่จัดทำขึ้นมาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล

ความจริง (Fact) ที่เชื่อถือได้ และการประเมินโครงการมีจุดประสงค์ที่สำคัญเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ของโครงการ

๒) รูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการ ในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินของ “CIPP Model” ซึ่งเป็นแนวคิดด้านการประเมินผลแผนงาน/โครงการ อย่างเป็นระบบ โดย อัญชลี ธรรมะวิธิกุล (๒๕๕๒) ได้กล่าวรายละเอียด พอสรุปได้ดังนี้

๒.๑) การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินโครงการที่เกี่ยวกับนโยบาย ปรัชญา เป้าหมาย แรงกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแรงกดดันทางการเมือง สารสนเทศที่ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมต่อไป

๒.๒) การประเมินปัจจัยหรือทรัพยากร (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นต่างๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น เป็นการประเมินเพื่อมุ่งเน้นว่ามีปัจจัยพร้อมมูลที่จะดำเนินการหรือไม่ แผนหรือโครงการที่เสนอเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงตรงไหนสารสนเทศที่ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง เพื่อวางแผนการจัดโปรแกรมหรือแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๒.๓) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินผลขณะดำเนินงาน หรือประเมินในเชิงความก้าวหน้า หรือประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการในวงจรการบริหารโครงการศึกษาปัญหาและอุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย เป็นการประเมินเพื่อหาสาเหตุการประเมินเป็นระยะๆ เพื่อส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของโครงการนั่นเอง สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ การควบคุมหรือปรับปรุงแก้ไข วิธีการต่างๆ ให้เหมาะสมทันที่ขณะที่โครงการกำลังดำเนินอยู่

๒.๔) การประเมินผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลหลังจากดำเนินงานสิ้นสุดลง ซึ่งประกอบการประเมินผลลัพธ์ (Output Evaluation) โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิต เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอีกส่วนหนึ่ง คือ ผลกระทบ (Impact) สารสนเทศที่ได้นำมาตัดสินใจคุณค่าของผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อที่จะตัดสินใจว่า ควรจะคงไว้ปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือล้มเลิกโครงการ

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑) มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ขอบเขตการดำเนินงาน

เก็บข้อมูลจากประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โครงการที่สุ่มคัดเลือก โครงการละ ๑๐ ครั้วเรือน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

๓.๒ การคัดเลือกโครงการ

๑) พื้นที่เป้าหมาย : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ซึ่งคัดเลือกโครงการสำหรับการประเมินผลสรุปดังนี้

๑.๑) จำนวนโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ (ณ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑) ๑๙๕ แห่ง มีประชาชนที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๖๑,๗๗๗ ครั้วเรือน สุ่มจำนวนตัวอย่างครั้วเรือนสำหรับการประเมินผล ๑๐๐ ครั้วเรือน

๑.๒) สำนักงานทรัพยากรน้ำภาคตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) คือ การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลาก (ภูมิภาคละ ๑ สทภ.)

๒) กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่โครงการ สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) รวมจำนวนการเก็บข้อมูล ๑๒ โครงการๆ ละ ๑๐ ครั้วเรือน เท่ากับ ๑๒๐ ครั้วเรือน ผลการสุ่มจำนวนตัวอย่างพื้นที่โครงการ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ แสดงการสุ่มคัดเลือกโครงการเป้าหมาย

ภูมิภาค	หน่วยงาน	จำนวนที่ ดำเนินการ (โครงการ)	จำนวน แล้วเสร็จ ณ ๓๑ ต.ค.๖๑ (โครงการ)	จำนวน ครัวเรือนได้รับ ประโยชน์ (ครัวเรือน)	เป้าหมาย ครัวเรือนสำหรับ การประเมินผล (ครัวเรือน)	ผลการสุ่มคัดเลือก (โครงการ)
ภาคเหนือ	สทภ.๑ สอน.	๑๘	๑๐	๕,๒๐๒		สทภ.๑ = ๓ โครงการ
ภาคกลาง	สทภ.๒,๖,๗	๘๔	๖๐	๓๙,๓๗๔		สทภ.๒ = ๓ โครงการ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สทภ.๓,๔,๕,๑๑ สอน. สพน.	๒๐๒	๗๙	๑๔,๒๘๗		สทภ.๔ = ๓ โครงการ
ภาคใต้	สทภ.๘,๑๐ สอน.	๗๒	๔๖	๒,๙๑๔		สทภ.๘ = ๓ โครงการ
รวม		๓๗๖	๑๙๕	๖๑,๗๗๗	๑๐๐	รวม ๑๒ โครงการ

หมายเหตุ : $n = \frac{N}{1+Ne^b}$ n =จำนวนตัวอย่าง e =ค่าความคลาดเคลื่อน (ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๑๐) N =จำนวนประชากร

$$n = \frac{๕๔,๒๘๔}{1+๕๔,๒๘๔(๐.๑๐)^b} = ๑๐๐$$

๓) รายชื่อโครงการเป้าหมาย ดังนี้

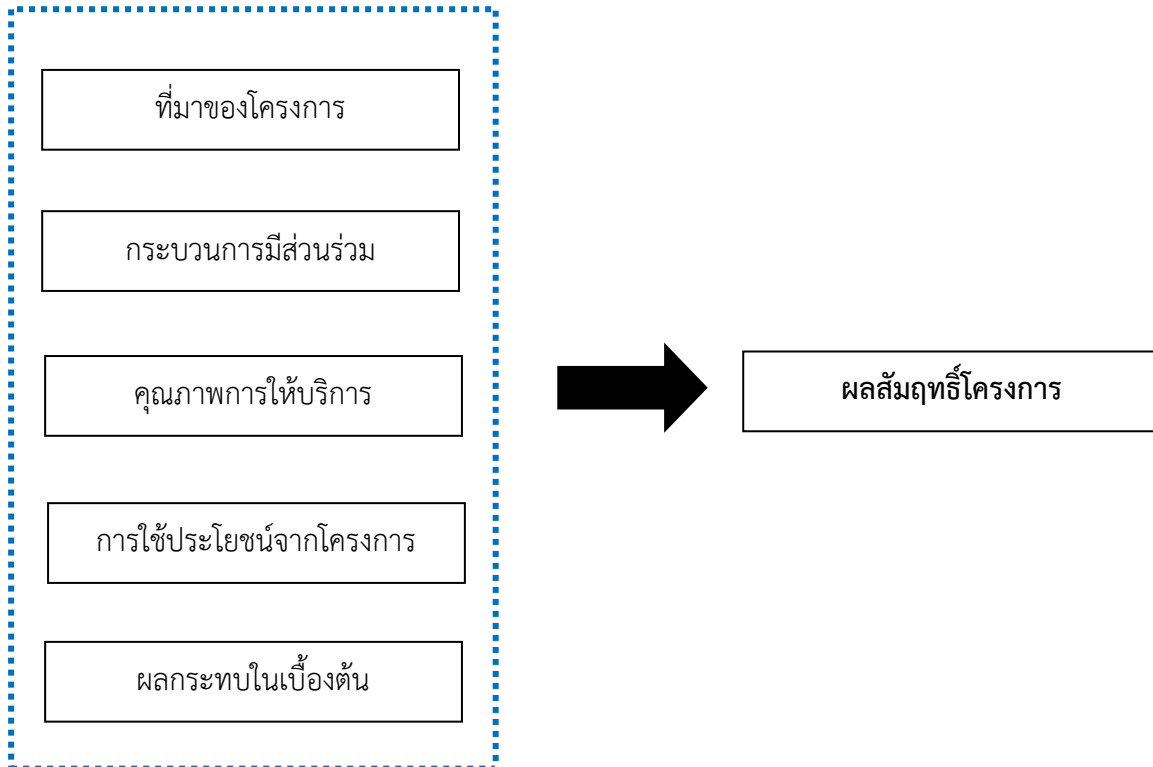
๓.๑) สทภ.๑ ประกอบด้วย โครงการซ่อมปรับปรุงอ่างเก็บน้ำวังน้ำแดงพร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านวังตะกั่ว หมู่ที่ ๑๑ ตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โครงการซ่อมปรับปรุงฝายน้ำล้นหนองผาดั้งพร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านห้วยสำน หมู่ที่ ๑ ตำบลสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการซ่อมปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยลานพร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านปง หมู่ที่ ๘ ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

๓.๒) สทภ.๒ ประกอบด้วย โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ้านประดู่สามนาง หมู่ที่ ๓ ตำบลวังหมัน อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองเจ้าสนุก บ้านเจ้าสนุก หมู่ที่ ๑๒ ตำบลเกรียงไกร อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ และโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูบึงเสนาทช่วง ๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลบึงเสนาท อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๓.๓) สทภ.๔ ประกอบด้วย โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูบึงหนองแหวน บ้านเหมือดแอ่ ตำบลโนนสะอาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองโดน บ้านโนนตุ่น หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองเสาเล้า อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น และโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ้านวังหิน หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองแดง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

๓.๔) สทท.๘ ประกอบด้วย โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองแม่ลิภัย ตำบลคู อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำศาลาเณร-ท่ามะนาว ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง และโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำใสประดู่ บ้านใสประดู่ ตำบลเขาปู่ อำเภอสรีบรรพต จังหวัดพัทลุง

๓.๓ กรอบแนวคิดการประเมินผล

รูปภาพที่ ๓.๑ แสดงกรอบแนวคิดการประเมินผล

บทที่ ๔

ผลการประเมิน

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑) มีผลการประเมิน ดังนี้

๔.๑ ที่มาโครงการ

จากผังแสดงความเชื่อมโยงนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/ เป้าหมายการให้บริการกับงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งปรากฏในเล่มเอกสารพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ แสดงให้เห็นว่าโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีความเชื่อมโยงตั้งแต่ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง และเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน

โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ เป็นการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ ประเภทหนอง บึง แม่น้ำคูคลอง หรือชื่ออื่นที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งการดำเนินการ จะแบ่งพื้นที่การฟื้นฟูและพื้นที่อนุรักษ์ หรือแบ่งเป็นลำน้ำสายหลักและสาขา โดยมีองค์ประกอบ เช่น การขุดลอก การกำจัดวัชพืช การป้องกันการกัดเซาะ และอาคารควบคุม เป็นต้น เพื่อรักษา ระบบนิเวศ และเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ พร้อมทั้งเป็นแหล่งน้ำ ต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตร และการประกอบอาชีพ สามารถแก้ไขปัญหาหรือ บรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน รวมถึงการป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และเป็นแนวป้องกันการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยมีแนวทางในการดำเนินการ อย่างเป็นระบบ สอดคล้องระดับลุ่มน้ำและระดับท้องถิ่น ตอบสนองต่อความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย และสนับสนุนให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน

ที่มาของโครงการ พบว่า โครงการของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค มีการร้องขอมาจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งโครงการมีสภาพต้นเขิน มีตะกอนไหลมาทับถมเป็นเวลานาน มีการ ขำรุครั่วซึม รวมทั้งพื้นที่การเกษตรมีการขยายเพิ่มขึ้น

๔.๒ การประเมินผลโครงการ

ผลการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๒๑ คน จาก ๑๒ โครงการ เป็นดังนี้

๑) ข้อมูลทั่วไป

๑.๑) เพศ ประชาชนในพื้นที่โครงการ เป็นเพศชาย ร้อยละ ๗๔.๔ และเพศหญิง ร้อยละ ๒๕.๖

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ชาย	๙๐	๗๔.๔
๒. หญิง	๓๑	๒๕.๖
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๑.๒) อายุ ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๗๒.๗ รองลงมา มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๒๒.๓ มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี ร้อยละ ๒.๕ และมีอายุ ๑๘-๓๐ ปี ร้อยละ ๒.๕

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อายุ ๑๘-๓๐ ปี	๓	๒.๕
๒. อายุ ๓๑-๔๐ ปี	๓	๒.๕
๓. อายุ ๔๑-๕๐ ปี	๒๗	๒๒.๓
๔. อายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป	๘๘	๗๒.๗
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๑.๓) ระดับการศึกษา ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ ๖๒.๐ รองลงมา มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๖.๕ มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๙.๑ ปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ ๕.๐ ปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ ๔.๑ และไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ ๓.๓

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่ได้เรียนหนังสือ	๔	๓.๓
๒. ประถมศึกษา	๗๕	๖๒.๐
๓. มัธยมตอนต้น	๑๑	๙.๑
๔. มัธยมตอนปลาย	๒๐	๑๖.๕

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๕. ปวช./ปวส./อนุปริญญา	๖	๕.๐
๖. ปริญญาตรี/สูงกว่า	๕	๔.๑
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๑.๔) อาชีพหลักของครัวเรือน ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (เช่น ทำนา ทำไร่ สวนผัก สวนผลไม้ สวนผสม ปลูกยาง เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น) ร้อยละ ๙๑.๗ รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป/รับจ้างภาคเกษตร ร้อยละ ๕.๐ และ ประกอบอาชีพอื่นๆ (เช่น รับราชการ ค้าขาย เป็นต้น) ร้อยละ ๓.๓

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เกษตรกรรม	๑๑๑	๙๑.๗
๒. รับจ้างทั่วไป/รับจ้างภาคเกษตร	๖	๕.๐
๓. อื่นๆ	๔	๓.๓
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๑.๕) รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (ต่อปี) ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่า ๓๒,๐๐๐ บาท ต่อปี ร้อยละ ๖๖.๑ รองลงมามีรายได้ต่ำกว่า ๓๒,๐๐๐ บาท ต่อปี ร้อยละ ๓๓.๙

รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
๑. รายได้ต่ำกว่า ๓๒,๐๐๐ บาท ต่อปี	๔๑	๓๓.๙
๒. รายได้สูงกว่า ๓๒,๐๐๐ บาท ต่อปี	๘๐	๖๖.๑
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๑.๖) ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ ๘๑.๐ และ ไม่รู้จัก ร้อยละ ๑๙.๐ โดยประชาชนที่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ รู้จักจากการที่หน่วยงานเข้ามาดำเนินโครงการในพื้นที่ รู้จักเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน รู้จักจากสื่อโทรทัศน์ เป็นต้น

รู้จักกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
๑. รู้จัก	๙๘	๘๑.๐
๒. ไม่รู้จัก	๒๓	๑๙.๐
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๒) ข้อมูล/ความคิดเห็น ก่อนการดำเนินโครงการ

๒.๑) ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่ทราบว่าในพื้นที่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการขุดลอกก่อสร้างโครงการ จากผู้นำชุมชน (อบต./กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน) ร้อยละ ๗๕.๒ รองลงมา ทราบจากแหล่งอื่นๆ ร้อยละ ๙.๙ จากการรับฟังความคิดเห็น ร้อยละ ๙.๑ เป็นผู้ร่วมเสนอโครงการ ร้อยละ ๓.๓ และจากเพื่อนบ้าน ร้อยละ ๒.๕

ทราบเรื่องการก่อสร้างแหล่งน้ำจากใคร	จำนวน	ร้อยละ
๑. ผู้นำในชุมชน (อบต./กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน)	๙๑	๗๕.๒
๒. เพื่อนบ้าน	๓	๒.๕
๓. การเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นประชาชน	๑๑	๙.๑
๔. เป็นผู้ร่วมเสนอโครงการ	๔	๓.๓
๕. อื่นๆ	๑๒	๙.๙
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๒.๒) ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นร้อยละ ๗๐.๒ รองลงมา ไม่ได้เข้าร่วมรับฟังฯ และไม่มีบุคคลในครอบครัวเข้าร่วมรับฟังฯ ร้อยละ ๒๖.๔ และไม่ได้เข้าร่วมรับฟังฯ แต่มีบุคคลในครอบครัวเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น ร้อยละ ๓.๓

เข้าร่วมรับฟังฯ หรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
๑. เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น	๘๕	๗๐.๒
๒. บุคคลในครอบครัวเข้าร่วมรับฟังฯ	๔	๓.๓
๓. ไม่ได้เข้าร่วมรับฟังฯ	๓๒	๒๖.๔
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๒.๓) ความพึงพอใจในการเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น

ประชาชนมีความพึงพอใจในภาพรวมร้อยละ ๙๗.๓ โดยเมื่อแยกเป็นประเด็น พบว่ามีความพึงพอใจเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ ครบถ้วนชัดเจน ระดับมาก ร้อยละ ๙๘.๐ รองลงมาพึงพอใจ เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ร้อยละ ๙๗.๓ และเจ้าหน้าที่ตอบข้อคำถาม ข้อเสนอได้ตรงประเด็น ร้อยละ ๙๗.๐

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	รวม (N / %)		
๑. เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ รายละเอียดโครงการ ครบถ้วนชัดเจน	๘๑ ๙๕.๓	๓ ๓.๕	๑ ๑.๒	๘๕ ๑๐๐.๐	๒.๙๔ ๙๘.๐	พึงพอใจมาก
๒. เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความ ความคิดเห็น	๗๙ ๙๒.๙	๕ ๕.๙	๑ ๑.๒	๘๕ ๑๐๐.๐	๒.๙๒ ๙๗.๓	พึงพอใจมาก
๓. เจ้าหน้าที่ตอบข้อคำถาม ข้อสงสัย ได้ตรงประเด็น	๗๘ ๙๑.๘	๖ ๗.๑	๑ ๑.๒	๘๕ ๑๐๐.๐	๒.๙๑ ๙๗.๐	พึงพอใจมาก
รวม	๗๙ ๙๓.๓	๕ ๕.๕	๑ ๑.๒	๘๕ ๑๐๐.๐	๒.๙๒ ๙๗.๓	พึงพอใจมาก

๒.๔) ก่อนการดำเนินโครงการ ลักษณะของแหล่งน้ำ เป็นลักษณะของแหล่งน้ำเดิม ร้อยละ ๑๐๐.๐

ลักษณะแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เป็นพื้นที่ราบ	๐	๐.๐
๒. มีแหล่งน้ำอยู่เดิม	๑๒๑	๑๐๐.๐
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

โดยสภาพของแหล่งน้ำเดิมส่วนใหญ่มีสภาพตื้นเขิน มีตะกอนทับถม ร้อยละ ๓๘.๐ รองลงมา มีวัชพืชปกคลุม ร้อยละ ๒๕.๙ ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ร้อยละ ๑๓.๙ ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ ร้อยละ ๖.๙ อื่นๆ ร้อยละ ๕.๖ น้ำเสีย (สี, มีกลิ่น) ร้อยละ ๕.๑ ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วม และการระบายน้ำ ร้อยละ ๔.๒ และตลิ่งกัดเซาะ ร้อยละ ๐.๕

สภาพแหล่งน้ำเดิม	จำนวน	ร้อยละ
๑. ตื้นเขิน/มีตะกอนทับถมมาก	๘๒	๓๘.๐
๒. มีวัชพืชปกคลุม	๕๖	๒๕.๙
๓. น้ำเสีย (สี, มีกลิ่น)	๑๑	๕.๑
๔. ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้	๑๕	๖.๙
๕. ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วม, การระบายน้ำ	๙	๔.๒
๖. ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง	๓๐	๑๓.๙
๗. ตลิ่งกัดเซาะ	๑	๐.๕
๘. อื่นๆ	๑๒	๕.๖
รวม	๒๑๖	๑๐๐.๐

๓) ผลสัมฤทธิ์โครงการ

๓.๑) ผลผลิตโครงการ และคุณภาพการให้บริการ

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวม ระดับมาก ร้อยละ ๗๘.๐ เมื่อแยกเป็นประเด็น พบว่า พึงพอใจพื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม มากที่สุด ร้อยละ ๙๔.๐ รองลงมา พึงพอใจต่อโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ร้อยละ ๘๘.๓ พึงพอใจป้ายโครงการติดตั้งในที่เหมาะสมมีข้อความชัดเจน ร้อยละ ๘๘.๐ พึงพอใจคุณภาพแหล่งน้ำ ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรได้ ร้อยละ ๘๑.๓ พึงพอใจต่อความสะดวกในการนำน้ำไปใช้ ร้อยละ ๘๑.๐ พึงพอใจปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๗๕.๓ และพึงพอใจคุณภาพของแหล่งน้ำ ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรได้ ร้อยละ ๓๘.๐

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				หมายเหตุ ไม่มีน้ำ/ไม่ได้ใช้ (N / %)	รวม (N / %)	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	รวมพึง พอใจ (N / %)				
๑. ความพึงพอใจต่อโครงการ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	๙๕ ๗๘.๕	๑๐ ๘.๓	๑๖ ๑๓.๒	๑๒๑ ๑๐๐.๐		๑๒๑ ๑๐๐.๐	๒.๖๕ ๘๘.๓	พึงพอใจ มาก
๒. พื้นที่ตั้งโครงการ ตรงตาม ความต้องการ	๑๐๔ ๘๖.๐	๑๒ ๙.๙	๕ ๔.๑	๑๒๑ ๑๐๐.๐		๑๒๑ ๑๐๐.๐	๒.๘๒ ๙๔.๐	พึงพอใจ มาก
๓. ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ ประโยชน์	๗๘ ๖๔.๕	๘ ๖.๖	๒๓ ๑๙.๐	๑๐๙ ๙๐.๑	๑๒ ๙.๙	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๒.๒๖ ๗๕.๓	พึงพอใจ ปานกลาง
๔. คุณภาพของแหล่งน้ำ ใช้ประโยชน์ด้านอุปโภคได้	๓๙ ๓๒.๒	๘ ๖.๖	๕ ๔.๑	๕๒ ๔๒.๙	๖๙ ๕๗.๐	๑๒๑ ๙๙.๙	๑.๑๔ ๓๘.๐	พึงพอใจ น้อย
๕. คุณภาพของแหล่งน้ำ ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรได้	๙๐ ๗๔.๔	๘ ๖.๖	๙ ๗.๔	๑๐๗ ๘๘.๔	๑๔ ๑๑.๖	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๒.๔๔ ๘๑.๓	พึงพอใจ มาก
๖. ความสะดวกในการนำน้ำ ไปใช้	๘๓ ๖๘.๖	๗ ๕.๘	๓๑ ๒๕.๖	๑๒๑ ๑๐๐.๐		๑๒๑ ๑๐๐.๐	๒.๔๓ ๘๑.๐	พึงพอใจ ปานกลาง
๗. ป้ายโครงการ ติดตั้งในที่ เหมาะสม มีข้อความชัดเจน	๙๗ ๘๐.๒	๖ ๕.๐	๑๖ ๑๓.๒	๑๑๙ ๙๘.๔	๒ ๑.๗	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๒.๖๔ ๘๘.๐	พึงพอใจ มาก
รวม	๘๔ ๖๙.๒	๘ ๗.๐	๑๕ ๑๒.๔	๑๐๗ ๘๘.๕	๑๔ ๑๑.๕	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๒.๓๔ ๗๘.๐	พึงพอใจ มาก

๓.๒) การใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากโครงการในภาพรวม ร้อยละ ๔๒.๐ เมื่อแยกเป็นการใช้ประโยชน์แต่ละด้าน พบว่า ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร มากที่สุด ร้อยละ ๗๗.๗ รองลงมา จับสัตว์น้ำในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร/สร้างรายได้ ร้อยละ ๔๔.๖ เป็นแหล่งน้ำดิบผลิตน้ำประปา ร้อยละ ๓๖.๔ ใช้อุปโภคในครัวเรือน ร้อยละ ร้อยละ ๒๘.๙ และใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน (นอกภาคการเกษตร) ร้อยละ ๒๒.๓

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์				ไม่ได้ใช้ (N / %)	รวม (N / %)	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	รวมใช้ประโยชน์ (N / %)				
๑. ใช้อุปโภค ในครัวเรือน	๒๗ ๒๒.๓	๕ ๔.๑	๓ ๒.๕	๓๕ ๒๘.๙	๘๖ ๗๑.๑	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๐.๗๘ ๒๖.๐	ไม่ได้ใช้ ประโยชน์
๒. เป็นแหล่งน้ำดิบใช้ผลิต น้ำประปา (ใช้น้ำประปา)	๓๗ ๓๐.๖	๔ ๓.๓	๓ ๒.๕	๔๔ ๓๖.๔	๗๗ ๖๓.๖	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๑.๐๑ ๓๓.๗	ใช้ประโยชน์ ได้น้อย
๓. ใช้เพื่อการเกษตร (ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์)	๗๒ ๕๙.๕	๑๑ ๙.๑	๑๑ ๙.๑	๙๔ ๗๗.๗	๒๗ ๒๒.๓	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๒.๐๖ ๖๘.๗	ใช้ประโยชน์ ได้ปานกลาง
๔. จับสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ มาเป็นอาหาร/สร้างรายได้	๓๐ ๒๔.๘	๑๗ ๑๔.๐	๗ ๕.๘	๕๔ ๔๔.๖	๖๗ ๕๕.๔	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๑.๐๘ ๓๖.๐	ใช้ประโยชน์ ได้น้อย
๕. ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพ ของชุมชน (นอกภาคการเกษตร)	๑๔ ๑๑.๖	๗ ๕.๗	๖ ๕.๐	๒๗ ๒๒.๓	๙๔ ๗๗.๗	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๐.๕๑ ๑๗.๐	ไม่ได้ใช้ ประโยชน์
รวม	๓๖ ๒๙.๘	๙ ๗.๒	๖ ๕.๐	๕๑ ๔๒.๐	๗๐ ๕๘.๐	๑๒๑ ๑๐๐.๐	๑.๐๙ ๓๖.๓	ใช้ประโยชน์ ได้น้อย

จากการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร พบว่า ประชาชนใช้น้ำสำหรับการทำนา ทำไร่ เช่น ไร่ข้าวโพด ไร่มันสำปะหลัง ไร่อ้อย ฯลฯ ปลูกพืชผักสวนครัว เช่น ถั่วฝักยาว ตะไคร้ มะเขือ พริก แตงกวา ผักบุ้ง ค่ะน้า โหระพา ฯลฯ สวนผลไม้ เช่น มะม่วง กัลย เป็นต้น พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ วัว สุกร และกึ่ง

๓.๓) ความคุ้มค่าจากการใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ

พบว่า ในภาพรวม มีความคุ้มค่า ร้อยละ ๘๓.๙ เมื่อแยกเป็นด้านพบว่า มีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๘๗.๖ และมีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้การประกอบอาชีพเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๘๐.๒

ประเด็น	ระดับการเปลี่ยนแปลง				ไม่ เกี่ยวข้อง (N / %)	รวม (N / %)	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	รวมการเปลี่ยนแปลง (N / %)				
๑. มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น	๗๘	๑๗	๑๑	๑๐๖	๑๕	๑๒๑	๒.๓๑	เปลี่ยนแปลง ระดับปานกลาง
	๖๔.๕	๑๔.๐	๙.๑	๘๗.๖	๑๒.๔	๑๐๐.๐	๗๗.๐	
๒. การประกอบอาชีพ เปลี่ยนแปลงดีขึ้น	๗๐	๑๔	๑๓	๙๗	๒๔	๑๒๑	๒.๐๗	เปลี่ยนแปลง ระดับปานกลาง
	๕๗.๙	๑๑.๖	๑๐.๗	๘๐.๒	๑๙.๘	๑๐๐.๐	๖๙.๐	
รวม	๗๔	๑๖	๑๒	๑๐๒	๒๐	๑๒๑	๒.๑๙	เปลี่ยนแปลง ระดับปานกลาง
	๖๑.๒	๑๒.๘	๙.๙	๘๓.๙	๑๖.๑	๑๐๐.๐	๗๓.๐	

๔) ความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบในเบื้องต้น ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๔.๑) ด้านสังคม

พบว่า ชุมชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง ร้อยละ ๘๘.๔ มีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/
แย่งกันใช้น้ำ ร้อยละ ๑๑.๖

การแบ่งปันการใช้น้ำในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีการแบ่งปัน	๑๐๗	๘๘.๔
๒. มีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งกันใช้น้ำ	๑๔	๑๑.๖
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

พบว่า บริเวณโครงการใช้เป็นแหล่งพักผ่อน ร้อยละ ๔๗.๙ ใช้เป็นแหล่งออกกำลังกาย
ร้อยละ ๑๘.๒ ใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ ร้อยละ ๒.๕ และไม่ได้ใช้ ร้อยละ ๓๑.๔

การใช้เป็นแหล่งพักผ่อนฯ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ใช้เป็นแหล่งพักผ่อน	๕๘	๔๗.๙
๒. ใช้เป็นแหล่งออกกำลังกาย	๒๒	๑๘.๒
๓. ใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ	๓	๒.๕
๔. ไม่ได้ใช้	๓๘	๓๑.๔
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๔.๒) ด้านสิ่งแวดล้อม

พบว่า การดำเนินโครงการกระทบต่อสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ โดยทำให้สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ
๔๙.๖ เท่าเดิม ร้อยละ ๔๗.๑ และน้อยลง ร้อยละ ๓.๓

สัตว์น้ำในแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพิ่มขึ้น	๖๐	๔๙.๖
๒. เท่าเดิม	๕๗	๔๗.๑
๓. น้อยลง	๔	๓.๓
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

พบว่า การดำเนินโครงการกระทบต่อระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ) โดยทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๖๓.๖ และคงเดิม ร้อยละ ๓๖.๔

ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ)	จำนวน	ร้อยละ
๑. ดีขึ้น	๗๗	๖๓.๖
๒. คงเดิม	๔๔	๓๖.๔
๓. เสื่อมโทรมลง	๐	๐.๐
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๕) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลรักษาแหล่งน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ ภายหลังจากการดำเนินโครงการ

๕.๑) การดูแลรักษาแหล่งน้ำ หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

พบว่า โครงการที่มีการร่วมกันดูแลแหล่งน้ำ เป็นไปในลักษณะ ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ (จัดตั้งกลุ่มแล้ว) มากที่สุด ร้อยละ ๓๐.๐ รองลงมา ประชาชนดูแลกันเองอย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ ๒๖.๘ รองลงมา หน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่เป็นผู้ดูแล ร้อยละ ๒๒.๖ คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล ร้อยละ ๑๗.๔ และคณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล ร้อยละ ๓.๒

การดูแลแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. หน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ เป็นผู้ดูแล	๔๓	๒๒.๖
๒. คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	๓๓	๑๗.๔
๓. คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	๖	๓.๒
๔. ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ	๕๑	๒๖.๘
๕. ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ (จัดตั้งกลุ่มแล้ว)	๕๗	๓๐.๐
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐

๕.๒) กรณียังไม่ได้จัดตั้งกลุ่ม คิดว่า หากมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำจะมีคนมาร่วมกลุ่ม ร้อยละ ๘๓.๑ และไม่มี ร้อยละ ๑๖.๙

ยังไม่ได้จัดตั้งกลุ่มฯ จะมีคนเข้าร่วมหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
๑. มี	๕๙	๘๓.๑
๒. ไม่มี	๑๒	๑๖.๙
รวม	๗๑	๑๐๐.๐

๖) ความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และข้อเสนอแนะที่มีต่อการดำเนินโครงการ

๖.๑) ความพึงพอใจ พบว่า มีประเด็นความพึงพอใจ ร้อยละ ๔๕.๕ ได้แก่ การดำเนินโครงการทำให้มีน้ำใช้ในการเกษตรเพิ่มขึ้น มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น มีคันรอบบึงสามารถสัญจรได้ มีน้ำประปาใช้เนื่องจากการขุดลอกแหล่งน้ำทำให้มีน้ำต้นทุน

ประเด็นพึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มี	๕๕	๔๕.๕
๒. ไม่มี	๖๖	๕๔.๕
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๖.๒) ความไม่พึงพอใจ พบว่า มีประเด็นความไม่พึงพอใจ ร้อยละ ๑๕.๗ ได้แก่ น้ำมาไม่ถึงในบางช่วงเวลาเนื่องจากต้นน้ำมีการปิดน้ำไว้ใช้ การแบ่งปันน้ำไม่ทั่วถึง มีน้ำเสียในบางช่วงและส่งกลิ่นเหม็น

ประเด็นที่ไม่พึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มี	๑๙	๑๕.๗
๒. ไม่มี	๑๐๒	๘๔.๓
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

๖.๓) ข้อเสนอแนะ พบว่า มีประเด็นข้อเสนอแนะ ร้อยละ ๔๐.๕ ได้แก่ ต้องการให้มีการทำคลองส่งน้ำ/ระบบกระจายน้ำ/ทำท่อส่งน้ำจากคลองสู่ไร่อเกษตร ต้องการให้เพิ่มจุดปล่อยน้ำ ต้องการให้มีการขุดลอกเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มี	๔๙	๔๐.๕
๒. ไม่มี	๗๒	๕๙.๕
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของ กรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑) สามารถสรุป วิเคราะห์ และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๑ สรุป

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ดำเนินการเก็บข้อมูลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนา แหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ จำนวน ๑๒ โครงการ ระหว่างเดือนมีนาคม - สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยมีเป้าหมาย จำนวน ๑๒๐ ครั้วเรือน เก็บข้อมูลได้ จำนวน ๑๒๑ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๘๔

๕.๒ อภิปรายผล

๑) ที่มาของการดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของ กรมทรัพยากรน้ำ แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาจากคำร้องขอขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ที่มีความต้องการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยการดำเนิน โครงการมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นโยบายความมั่นคง แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ เป้าหมายการให้บริการ กระทรวง และเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน โดยการดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

๒) ก่อนดำเนินโครงการ กรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดให้มีการจัดรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ทำให้ผลการสุ่มเก็บข้อมูลคือ ประชาชนในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่ทราบว่าในชุมชนของ ตนเองได้รับงบประมาณให้ดำเนินการขุดลอกก่อสร้างโครงการ รับทราบจากผู้นำชุมชนมากที่สุด ร้อยละ ๗๕.๒ ประชาชนในพื้นที่โครงการได้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นร้อยละ ๗๐.๒ และ ประชาชนมีความพึงพอใจในการเข้าประชุมรับฟังความคิดเห็นในภาพรวมร้อยละ ๙๗.๓ เมื่อแยก ประเด็น พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในกรณี เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลรายละเอียดโครงการได้อย่าง ครบถ้วนชัดเจน โดยมีระดับมาก ถึงร้อยละ ๙๘.๐

๓) หลังดำเนินโครงการ ประชาชนมีความพึงพอใจในผลผลิตโครงการ และคุณภาพการให้บริการในภาพรวม ระดับมาก ร้อยละ ๗๘.๐ เมื่อแยกเป็นประเด็น พบว่า พึงพอใจ กรณีพื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม มากที่สุด ร้อยละ ๙๔.๐ และประเด็นอื่นๆ ที่มีความพึงพอใจ ระดับมาก ได้แก่ ความพึงพอใจต่อโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ คุณภาพแหล่งน้ำ ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรได้ ป้ายโครงการติดตั้งในที่เหมาะสมมีข้อความชัดเจน จากผลการประเมินเห็นได้ว่าการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ มาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนดำเนินการ และดำเนินการตามหลักวิศวกรรม รวมทั้งเป็นไปตามที่ได้แจ้งในการรับฟังความคิดเห็น

๔) การใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ พบว่าใช้สำหรับด้านการเกษตร มากที่สุด ร้อยละ ๗๗.๗ ด้านความคุ้มค่าจากการใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ พบว่า ในภาพรวมการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้นและการประกอบอาชีพการเกษตรดีขึ้น ร้อยละ ๘๓.๙ และประชาชนดูแลรักษาแหล่งน้ำหลังดำเนินการแล้วเสร็จ ผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ (จัดตั้งกลุ่มแล้ว) มากที่สุด ร้อยละ ๓๐.๐ จากผลการประเมินจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ ในแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนด้านน้ำ และเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำมีการส่งมอบให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์และร่วมดูแลรักษา

๕) ผลกระทบในเบื้องต้น พบว่า ชุมชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง ร้อยละ ๘๘.๔ โดยรอบๆ บริเวณแหล่งน้ำ ใช้เป็นแหล่งพักผ่อน ร้อยละ ๔๗.๙ ในการดำเนินโครงการทำให้มีสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๙.๖ และระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๖๓.๖ จากผลการประเมินจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำมีลักษณะเกิดผลกระทบในเชิงบวกต่อพื้นที่

กล่าวโดยสรุป จากกรอบแนวคิดการประเมินผล ที่ประกอบด้วย ที่มาของโครงการ กระบวนการมีส่วนร่วม คุณภาพการให้บริการ การใช้ประโยชน์จากโครงการ และผลกระทบ ในเบื้องต้น ส่งผลให้โครงการเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ เป็นที่พึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ และช่วยบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนด้านน้ำให้ประชาชนได้

๕.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ปัญหา อุปสรรค หรือข้อเสนอแนะเฉพาะโครงการ

๑) โครงการซ่อมปรับปรุงอ่างเก็บน้ำวังน้ำแดงพร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านวังตะกุ่ม หมู่ที่ ๑๑ ตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร และโครงการซ่อมปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยลานพร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านปง หมู่ที่ ๘ ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ : พบปัญหา เรื่องการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำ เนื่องจากต้นน้ำไม่มีการรักษาคุณภาพของกลุ่ม จึงทำให้ทำน้ำประสพปัญหาเรื่องการใช้ น้ำ ขณะเก็บข้อมูล สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑ อยู่ระหว่างสำรวจเพื่อดำเนินการต่อยอดโครงการ ให้มีจุดส่งน้ำเพิ่มเติม

๒) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ้านวังหิน หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองแดง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม : เป็นการปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณความจุ น้ำ ทั้งนี้ ประชาชนในพื้นที่ ต้องการให้มีคลองส่งน้ำเพิ่มเติมเพื่อความสะดวกต่อการนำน้ำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร

๓) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูบึงเสนาท ช่วง ๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลบึงเสนาท อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ : พบแหล่งน้ำมีวัชพืชขึ้นเต็มพื้นที่ บริเวณโดยรอบมีแหล่งน้ำอื่นที่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์หลายจุด โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๒ ได้ชี้แจงว่า โครงการดังกล่าว เป็นโครงการสำหรับรับน้ำหลาก บรรเทาปัญหาอุทกภัย

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับใช้ต่อการพัฒนางานของกรมทรัพยากรน้ำ

๑) ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เจ้าหน้าที่ควรเน้นให้องค์ความรู้ในการจัดตั้งกลุ่ม หรือการบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

๒) ในขั้นตอนการสำรวจออกแบบ นอกจากการออกแบบการปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณความจุเก็บกัก ควรพิจารณาเพิ่มเติมเรื่องระบบกระจายน้ำหรือคลองส่งน้ำด้วย เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากโครงการได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการดำเนินงานการติดตามและประเมินผล

๑) ควรบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์/ การนำนโยบายไปปฏิบัติ/ การติดตามประเมินผลโครงการ ในแผนการพัฒนากุศลกร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้มีองค์ความรู้ ทักษะเพิ่มเติมในการบริหารจัดการโครงการหรือการติดตามประเมินผล

๒) กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑ ควรพิจารณาตั้งงบประมาณสำหรับการติดตามประเมินผลโครงการในพื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน เป็นประจำทุกปี

เอกสารอ้างอิง

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

หนังสือ/เอกสาร

กรมทรัพยากรน้ำ. ๒๕๖๒. **พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.** กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. ๒๕๕๒. **คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating).** กรุงเทพฯ: บริษัท พรีเมียร์ โพร จำกัด.

อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล. ๒๕๕๒. **การติดตามผลและประเมินผลการนิเทศ.** สืบค้นจาก <http://panchalee.wordpress.com/๒๐๐๙/๐๗/๒๙/monitoring-evaluation/> เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก หนังสือที่เกี่ยวข้อง
- หนังสืออธิบดีเห็นชอบรายงาน
  - หนังสือขออนุมัติโครงการ
- ภาคผนวก ข รายชื่อโครงการ
- ภาคผนวก ค แบบสอบถาม
- ภาคผนวก ง รูปภาพการลงพื้นที่

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ 6512
วันที่ ๑๗ ส.ค. ๒๕๖๓
เวลา 12.04 น.

กรมทรัพยากรน้ำ
รับที่ 08041
วันที่ ๑๗ ส.ค. ๒๕๖๓
เวลา 11.44 น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๔
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔ / ๑๗๐๕ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

เรื่องเดิม

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (อทน.) อนุมัติในหลักการให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนพ.) ดำเนินโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓ โครงการ ประกอบด้วย

๑. การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒. การประเมินผลโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ

๓. การประเมินผลประสิทธิภาพของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

รายละเอียดตามหนังสือ สนพ. ที่ ทส ๐๖๐๔/๒๔๐๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนพ.) ดำเนินการประเมินผลโครงการโดยลงพื้นที่เก็บข้อมูลโครงการ ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำภาคที่เกี่ยวข้อง ในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม-สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย

๑.๑ แบบสอบถามประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ

๑.๒ แบบสอบถามประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ

๑.๓ แบบสัมภาษณ์ผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

๑.๔ แบบสอบถามประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

๑.๕ แบบสัมภาษณ์ผู้รู้ประจำสถานีเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

๒. สนพ. ดำเนินการประมวลผล สรุป วิเคราะห์ และได้จัดทำร่างรายงานการประเมินผล จำนวน ๓ โครงการ เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเล่มเอกสารแนบ ๑-๓ โดยสรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

๒.๑ การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ โดยการสุ่มเก็บข้อมูลโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ จำนวน ๑๒ โครงการ เก็บข้อมูลจากครัวเรือนจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๑ ครัวเรือน ผลการประเมินสรุป ดังนี้

/๑) ก่อนดำเนินการ...

เรื่องกลับ กรม
วันที่ 21 ส.ค. 63
เวลา 14.15

๑) ก่อนดำเนินโครงการ กรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดให้มีการจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีผลการสุ่มเก็บข้อมูล คือ ประชาชนในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่ทราบว่าในชุมชนของตนเองได้รับงบประมาณให้ดำเนินการขุดลอกก่อสร้างโครงการ โดยเป็นการรับทราบข้อมูลจากผู้นำชุมชนมากที่สุด ร้อยละ ๗๕.๒ ประชาชนในพื้นที่โครงการได้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นร้อยละ ๗๐.๒ และประชาชนมีความพึงพอใจในการเข้าประชุมรับฟังความคิดเห็นในภาพรวมร้อยละ ๙๗.๓ เมื่อแยกประเด็น พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในกรณีเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลรายละเอียดโครงการได้อย่างครบถ้วนชัดเจน โดยมีระดับมาก ถึงร้อยละ ๙๘.๐

๒) หลังดำเนินโครงการ ประชาชนมีความพึงพอใจในผลผลิตโครงการ และคุณภาพการให้บริการในภาพรวม ระดับมาก ร้อยละ ๗๘.๐ เมื่อแยกเป็นประเด็น พบว่า พึงพอใจ กรณีพื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม มากที่สุด ร้อยละ ๙๔.๐ และประเด็นอื่นๆ ที่มีความพึงพอใจ ระดับมาก ได้แก่ ความพึงพอใจต่อโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ คุณภาพแหล่งน้ำ ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรได้ ป้ายโครงการติดตั้งในที่เหมาะสมมีข้อความชัดเจน จากผลการประเมินเห็นได้ว่า การดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำมาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนดำเนินการ และดำเนินการตามหลักวิศวกรรม รวมทั้งเป็นไปตามที่ได้แจ้งในการรับฟังความคิดเห็น

๓) การใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ พบว่า ใช้สำหรับด้านการเกษตรมากที่สุด ร้อยละ ๗๗.๗ ด้านความคุ้มค่าจากการใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ พบว่า ในภาพรวมการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้นและการประกอบอาชีพการเกษตรดีขึ้น ร้อยละ ๘๓.๙ และประชาชนดูแลรักษาแหล่งน้ำหลังดำเนินการแล้วเสร็จ ผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ (จัดตั้งกลุ่มแล้ว) มากที่สุด ร้อยละ ๓๐.๐ จากผลการประเมินจะเห็นได้ว่า การดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำทำให้ประชาชน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนด้านน้ำ และเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำมีการส่งมอบให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์และร่วมดูแลรักษา

๔) ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนางานของกรมทรัพยากรน้ำ ประกอบด้วย (๑) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เจ้าหน้าที่ควรเน้นให้องค์ความรู้ในการจัดตั้งกลุ่ม หรือการบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน (๒) ในขั้นตอนการสำรวจออกแบบ นอกจากการออกแบบการปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณความจุเก็บกัก ควรพิจารณาเพิ่มเติมเรื่องระบบกระจายน้ำหรือคลองส่งน้ำด้วย เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากโครงการได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

๒.๒ การประเมินผลโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผลกระทบด้านรายได้ในครัวเรือนของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการ สสำรวจข้อมูลการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และข้อสังเกตข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน โดยการสุ่มเก็บข้อมูลโครงการ จำนวน ๑๑ โครงการ จัดเก็บข้อมูลจากครัวเรือนจำนวน ๑๑๒ ครัวเรือน และประชาชนที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๙ ราย ผลการประเมินสรุป ดังนี้

๑) ก่อนมีโครงการระบบกระจายน้ำ เกษตรกรนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรด้วยวิธีสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง มากสุด ร้อยละ ๓๖.๖๑ รองลงมาคือ พื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลแหล่งน้ำ จึงไม่ได้ใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๓๓.๙๒ และการสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้ระบบไฟฟ้า ร้อยละ ๑๗.๘๖ หลังมีโครงการระบบกระจายน้ำ เกษตรกรนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรโดยใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำมากที่สุด

ร้อยละ ๙๕.๕๔ แต่ในพื้นที่ทำการเกษตรที่อยู่ไกลจากแหล่งน้ำยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ จากผลการประเมินพบว่าการสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และระบบส่งน้ำส่งผลให้ประชาชน ใช้น้ำสะดวกมากขึ้น

๒) ประชาชนที่เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น ประชาชนมีความพึงพอใจในกระบวนการดำเนินโครงการในภาพรวม ระดับมาก ร้อยละ ๙๗.๖๗ แยกเป็นประเด็น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน และตอบข้อคำถามและข้อสงสัยได้ตรงประเด็น ระดับมาก ร้อยละ ๙๘.๐๐ รองลงมาเจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ร้อยละ ๙๗.๐๐

๓) ประเมินผลผลิตจากโครงการ ประชาชนที่เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นมีความพึงพอใจผลผลิตจากโครงการในภาพรวม ระดับมาก ร้อยละ ๙๔.๖๗ แยกเป็นประเด็น สถานที่ตั้งระบบเหมาะสม ร้อยละ ๙๗.๐๐ รองลงมาจำนวนจุดจ่ายน้ำเป็นไปตามที่กำหนด ร้อยละ ๙๕.๐๐ และส่งน้ำเข้าแปลงได้ตามที่กำหนด ร้อยละ ๙๒.๐๐

๔) ประเมินผลลัพธ์โครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการมีความพึงพอใจผลลัพธ์โครงการระบบกระจายน้ำในภาพรวม ระดับมาก ร้อยละ ๘๕.๔๐ แยกเป็นประเด็น นำน้ำมาใช้สะดวก ร้อยละ ๙๐.๓๓ รองลงมา นำน้ำมาใช้ทำให้ประหยัดเวลา ร้อยละ ๘๙.๓๓ นำน้ำมาใช้สามารถประหยัดต้นทุน ร้อยละ ๘๖.๖๗ และส่งน้ำเข้าแปลงได้ตามที่กำหนด ร้อยละ ๙๒ คราวเรือนมีพืชผลการเกษตร ไร่บริโภค ร้อยละ ๘๒.๐๐ และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายพืชผล ร้อยละ ๘๒.๐๐ จากผลการประเมินพบว่า การสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และระบบส่งน้ำส่งผลให้ประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก เนื่องจากเกิดความสะดวกในการใช้น้ำ ประหยัดเวลาและประหยัดต้นทุน

๕) การใช้ประโยชน์จากโครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์โดยการปลูกพืชผักใช้น้ำน้อย ได้แก่ พริก ตะไคร้ หอม ข่า กะเพรา ผักชี มะเขือ โหระพา แตงกวา ผักบุ้ง ถั่วฝักยาว ต้นหอม บวบ กระเทียม ผักบุ้งจีน เห็ด แพง ยี่หระ มะระ ตั้งโอ๋ ฟักทอง ผักกาดต้นแค กวางตุ้ง พลู แตง มะเขือพวง ชะอม ผักชี หอม มะรุม มะนาว มะละกอ ถั่วลิสง ฟัก แพง หน่อไม้ เป็นต้น โดยมีรายได้จากการจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรเฉลี่ยต่อเดือน สำหรับผู้ไม่เคยมีอาชีพปลูกพืชผักสวนครัว มีรายได้ในครัวเรือน ๘๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท และผู้มีอาชีพปลูกพืชผักสวนครัวอยู่เดิมแล้วมีรายได้ ๔,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท เฉลี่ยต่อเดือน เนื่องจากประหยัดค่าใช้จ่ายจากการนำน้ำมาใช้ ซึ่งจากผลการประเมินพบว่าประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายพืชผักสวนครัวและมีอาชีพเสริมในช่วงฤดูแล้ง หรือช่วงเวลาวางจากการประกอบอาชีพหลัก

๖) การปฏิบัติหน้าที่ของประชาชนที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน ดำเนินการตั้งแต่เปิด-ปิดระบบ บำรุงรักษา ระบบกระจายน้ำในเบื้องต้น ประสานงานกับสำนักงานทรัพยากรน้ำภาคที่เกี่ยวข้องเมื่อระบบกระจายน้ำเกิดขัดข้องไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

๗) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

๗.๑) โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ส่วนของฐานที่ติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ ประกอบด้วย เครื่องสูบน้ำ อุปกรณ์แผงควบคุม บางโครงการฯ ยังไม่เป็นพื้นคอนกรีต ระยะต่อไปควรออกแบบให้มีการเทพื้นปูนคอนกรีต เพื่อให้สะดวกในการทำความสะอาดและการดูแลบำรุงรักษา

๗.๒) การปลูกพืชผักใช้น้ำน้อยของประชาชน ยังขาดหน่วยงานภาครัฐในการให้คำแนะนำหรือสนับสนุนให้ข้อมูลการปลูกพืชผักที่สามารถขายได้ราคาสูง กรมทรัพยากรน้ำหรือกลุ่มผู้ใช้น้ำ ควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตรตำบลหรือเกษตรอำเภอเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านความรู้หรือ

เมล็ดพันธุ์พืชที่มีความเหมาะสมกับประเภทดินในแต่ละพื้นที่ และพัฒนาการปลูกพืชผักใช้น้ำน้อยที่ให้ผลผลิตดี และมีราคาเพื่อจำหน่ายเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน เกิดการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า

๗.๓) เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มผู้ใช้น้ำและผู้ดูแลระบบกระจายน้ำ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นควรแนะนำให้กลุ่มผู้ใช้น้ำมีการจัดเก็บค่าใช้น้ำในอัตราที่เหมาะสมเมื่อมีการใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อนำรายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายในการในการซ่อมแซมอุปกรณ์เล็กๆ น้อยๆ เพื่อให้ระบบกระจายน้ำสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

๗.๔) ควรจัดทำคู่มือการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ หรือตารางการปฏิบัติงานที่สามารถอ่านเข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ดูแลระบบกระจายน้ำสามารถถ่ายทอดความรู้ หากมีการเปลี่ยนแปลงผู้ดูแลระบบกระจายน้ำดังกล่าว

๗.๕) กรมทรัพยากรน้ำควรมีการติดตามประเมินผลโครงการระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เป็นระยะตามความเหมาะสมเพื่อให้ระบบกระจายน้ำที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีมาตรฐานและเพื่อรับทราบปัญหาในการดูแลระบบหรือปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นหลังการถ่ายโอนทรัพย์สิน

๒.๓ การประเมินผลประสิทธิภาพของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้งานระบบฯ และวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อระบบเตือนภัยล่วงหน้า โดยการสุ่มเก็บข้อมูลสถานีเตือนภัยล่วงหน้า จำนวน ๑๒ สถานี ด้วยการสัมภาษณ์ผู้รู้ประจำสถานีเตือนภัยล่วงหน้า จำนวน ๑๒ คน และสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๙๑ คน ผลการประเมินสรุปดังนี้

๑) พื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า ที่ดำเนินการประเมินผล ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ ๕๗.๑ และประสบปัญหาดินถล่ม ร้อยละ ๙.๙ ที่ผ่านมาประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ร้อยละ ๓๙.๖ และได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมและดินถล่ม ร้อยละ ๓.๘ โดยก่อนมีการติดตั้งสถานีเตือนภัยล่วงหน้า ประชาชนมีการป้องกันการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจากน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ดินถล่ม ด้วยการปลูกบ้านในพื้นที่สูงหรือยกสูง เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์น้ำ จากการสังเกตปริมาณน้ำฝนและน้ำในคลอง รวมถึงรับการแจ้งเตือนภัยจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หลังจากมีการติดตั้งสถานีเตือนภัยล่วงหน้า แล้ว ทำให้ในหมู่บ้านมีระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยให้กับประชาชนได้เตรียมความพร้อมและเตรียมรับสถานการณ์

๒) ผู้รู้ประจำสถานีเตือนภัยล่วงหน้า มีหน้าที่รับผิดชอบหลัก คือ เฝ้าระวัง โดยสังเกตปริมาณน้ำในคลองและน้ำฝน เมื่อเกิดเหตุ มีสัญญาณแจ้งเตือนภัยจากสถานีเตือนภัยล่วงหน้า จะประสานแจ้งผู้นำชุมชน ชาวบ้านหมู่บ้านครอบคลุม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้รู้ยังมีหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณสถานีเตือนภัยล่วงหน้า และดูแลตรวจสอบความเรียบร้อยของอุปกรณ์เครื่องมือ ทั้งนี้ผู้รู้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (ส่วนอุทกวิทยา) ทางโทรศัพท์และแอปพลิเคชันไลน์เป็นประจำทุกเดือน โดยมีบางส่วนจะประสานเมื่อเกิดเหตุการณ์หรืออุปกรณ์เครื่องมือชำรุดผิดปกติเท่านั้น ในภาพรวมผู้รู้มีความเชื่อมั่นต่อระบบเตือนภัยล่วงหน้า ของกรมทรัพยากรน้ำ ระดับมาก ร้อยละ ๙๔.๔

๓) ประชาชนในพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า ส่วนใหญ่ได้รับการแจ้งเตือนภัยเมื่อเกิดเหตุการณ์ ร้อยละ ๗๐.๓ โดยได้รับทราบข้อมูลการแจ้งเตือนภัยจากผู้นำชุมชนมากที่สุด ร้อยละ ๖๘.๑

และกรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ จัดอบรมให้ความรู้ ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเตือนภัยล่วงหน้า ให้กับประชาชนในพื้นที่ เมื่อติดตั้งสถานีเตือนภัยล่วงหน้า และมีหน่วยงานอื่นเข้าดำเนินการจัดอบรม ชักซ้อมการอพยพในพื้นที่ด้วย บางพื้นที่มีเพียงผู้นำชุมชนเท่านั้นที่ได้เข้าร่วมการอบรม ชักซ้อมอพยพ

๔) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

๔.๑) สถานีเตือนภัยล่วงหน้า บางแห่งตั้งอยู่ห่างไกลจากสำนักงานส่วนอุทกวิทยาที่รับผิดชอบ จึงทำให้เจ้าหน้าที่ส่วนอุทกวิทยาที่มีหน้าที่ดูแลระบบเตือนภัยล่วงหน้า เข้าดูแลในพื้นที่ได้น้อยครั้ง

๔.๒) การดำเนินกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ จัดอบรมให้ความรู้ ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเตือนภัยล่วงหน้า ของกรมทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนในพื้นที่ขาดความต่อเนื่อง มีเพียงบางพื้นที่ที่ได้รับการอบรมให้ความรู้ ชักซ้อมความเข้าใจซ้ำเพิ่มเติม ในบางพื้นที่มีหน่วยงานอื่นเข้าดำเนินการอบรมให้ความรู้ ชักซ้อมการอพยพ แต่ไม่ทั่วถึงประชาชนทุกคน เนื่องจากผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เป็นผู้นำชุมชน

๔.๓) ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้าอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ เพื่อให้ระบบสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ รวมถึงค่าตอบแทนให้แก่ผู้รู้ ซึ่งเป็นผู้เสียสละในการดูแลเครื่องมืออุปกรณ์ของสถานีเตือนภัยล่วงหน้า ให้กรมทรัพยากรน้ำและช่วยเหลือชุมชนในการแจ้งเตือนภัย

๒.๔ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของการดำเนินงานติดตามประเมินผลของกรมทรัพยากรน้ำ

๑) ควรบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์/ การนำนโยบายไปปฏิบัติ/ การติดตามประเมินผลโครงการ ในแผนการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้มีองค์ความรู้ ทักษะเพิ่มเติมในการบริหารจัดการโครงการหรือการติดตามประเมินผล

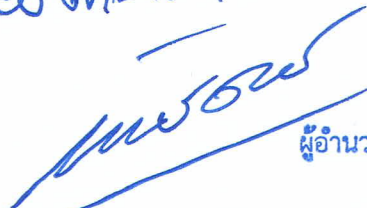
๒) กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑ ควรพิจารณาตั้งงบประมาณสำหรับการติดตามประเมินผลโครงการในพื้นที่ของแต่ละหน่วยงานเป็นประจำทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นของส่วนแผนงานและประเมินผล

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อให้การประเมินผลโครงการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ เห็นควรเผยแพร่ผลการประเมินให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบผลการประเมิน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อใช้ประโยชน์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาร่างรายงานการประเมินผล ตามข้อเท็จจริง ๒ หากเห็นชอบสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ จะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

นายภูธร งามเกษม

(นายภูธร งามเกษม)
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
๒๑ ส.ค. ๒๕๖๓

(นายบรรยงค์ อินทฤทธิ)
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

บันทึกข้อความ

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ ๑๗๔๙
วันที่ ๒๐ ธ.ค. ๒๕๖๑
เวลา ๑๖.๐๕ น.

กลุ่มงานสารบรรณ ทน.
รับที่ 6464
วันที่ ๒๐ ธ.ค. ๒๕๖๑
เวลา 15.51 น.

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๔
ที่ ทส ๐๖๐๔/๒๔๐๓ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติในหลักการเพื่อดำเนินโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

เรื่องเดิม

กรมทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณให้ดำเนินโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งโครงการหลักของกรมทรัพยากรน้ำอยู่ภายใต้แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และแผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับภารกิจหลักของกรมฯ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายหลักของหน่วยงานประกอบด้วย ๑. เกิดกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการทุกระดับโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ๒. เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำธรรมชาติ และปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้าง/แหล่งน้ำที่มีอยู่เดิมให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. เฝ้าระวังและเตือนภัยน้ำท่วมดินถล่ม ๔. อนุรักษ์พัฒนาปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำ เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง และ ๕. องค์กรกลุ่มน้ำได้รับการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพ รวมถึงมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่สำคัญ

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนพ.) มีภารกิจในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ บรรลุตามวัตถุประสงค์ หน่วยงานทราบผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า ความยั่งยืน และผลกระทบโครงการ เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของกรมฯ ต่อไป สนพ. จึงจัดทำข้อเสนอโครงการสำหรับการติดตามประเมินผลโครงการที่สำคัญและโครงการที่สอดคล้องตามนโยบายรัฐบาล รวมจำนวน ๓ โครงการ ประกอบด้วย

๑.๑ การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑) วัตถุประสงค์เพื่อประเมินกระบวนการบริหารจัดการของโครงการในด้านต่างๆ สார்วจข้อมูลการใช้ประโยชน์ของประชาชนต่อโครงการฯ และเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ โดยคัดเลือกพื้นที่จากโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดข้อเสนอโครงการตามเอกสารแนบ ๑ ทั้งนี้ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ได้มีการติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำเป็นประจำทุกปีตามภารกิจหน้าที่ และเพื่อนำข้อเสนอแนะหรือข้อค้นพบจากการติดตามประเมินผล จัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหรือเป็นแนวทางการดำเนินงานต่อไป รายละเอียดการประเมินผลที่ผ่านมาตามเอกสารแนบ ๒

เรื่องกลับ กสน.
วันที่ 24 ธ.ค. ๒๕๖๑
เวลา 11.55

๑.๒ การประเมินผล...

๑.๒ การประเมินผลโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ วัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผลกระทบ ด้านรายได้ในครัวเรือนของประชาชน และสำรวจข้อมูลการบริหารจัดการกลุ่มผู้ใช้น้ำและการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ โดยคัดเลือกจากโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จเป็นกรณีศึกษา รายละเอียดข้อเสนอโครงการตามเอกสารแนบ ๓

๑.๓ การประเมินผลประสิทธิภาพของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ วัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ข้อมูลแจ้งเตือนของระบบเตือนภัยล่วงหน้า ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการทำงานระบบฯ และเพื่อทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อระบบเตือนภัยล่วงหน้าของกรมทรัพยากรน้ำ โดยคัดเลือกตัวอย่างจากสถานีที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยในรอบปีที่ผ่านมา รายละเอียดข้อเสนอโครงการตามเอกสารแนบ ๔

๒. เพื่อให้การดำเนินโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพ ต้องได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจาก สทภ.๑-๑๑ ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินงานติดตามประเมินผลฯ ดังกล่าว

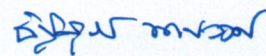
ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุมัติโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

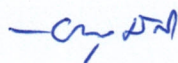
๒. เห็นชอบให้สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนผ.) ใช้งบดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อติดตามประเมินผลโครงการตามที่ สนผ. เสนอ

๓. เห็นชอบให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑ สนับสนุนการดำเนินโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของ สนผ.

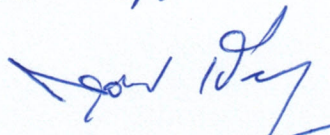

(นางสาวฉัฐสุรีย์ หาญวงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

— เสนอ 2, 3

(นายสุวัฒน์ เปี่ยมปัจจาย)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

๒๑ ธ.ค. ๒๕๖๑

กทป

๑๗

๒๑๑๖๑

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

*****

๑. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ ต้องมีการวางแผนโครงการโดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินโครงการ เมื่อวางแผนโครงการและมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการตลอดจนได้รับการอนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว หน่วยงานก็จะมีการนำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า การบริหารโครงการ อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการวางแผนโครงการไว้ดี ช่วยเพิ่มโอกาสให้เกิดผลสำเร็จ แต่ในความเป็นจริง โครงการนั้นๆ อาจไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการดำเนินงานโครงการจะต้องผ่านกระบวนการต่างๆ อีกมากมาย ประกอบกับอาจเกิดปัญหา อุปสรรค หรือความเสี่ยงในระหว่างการดำเนินโครงการ ดังนั้น จึงต้องมีการประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด โดยการประเมินผลโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ มีการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย

กรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตรและการประกอบอาชีพให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ และสามารถแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน ป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง เพื่อรักษาสภาพหรือคงไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ตลอดจนเป็นแนวป้องกันการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยมีแนวทางในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งระดับประเทศ ระดับลุ่มน้ำ และระดับท้องถิ่น ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กรมทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ เพื่อประโยชน์ต่างๆ ดังที่กล่าวข้างต้น ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเป็นกลไกที่สะท้อนการดำเนินงานของกรมฯ การติดตามประเมินผลโครงการฯ จึงเป็นแนวทางตามกระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่งที่จะแสดงผลการปฏิบัติงาน ผลสัมฤทธิ์โครงการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ อันเป็นหน้าที่ที่จะแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงให้กรมฯ ใช้ประกอบการบริหารจัดการองค์กร พัฒนา และปรับปรุงงานต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อประเมินกระบวนการบริหารจัดการของโครงการในด้านกระบวนการมีส่วนร่วม ผลผลิตโครงการ และคุณภาพการให้บริการ
- ๒.๒ เพื่อสำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์ของประชาชนจากโครงการ
- ๒.๓ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๓. พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ พื้นที่เป้าหมาย : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปิงปิงประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ซึ่งคัดเลือกโครงการสำหรับการประเมินผล สรุปดังนี้

- จำนวนโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ (ณ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑) ๑๙๕ แห่ง มีประชาชนที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๖๑,๗๗๗ ครัวเรือน สุ่มจำนวนตัวอย่างครัวเรือนสำหรับการประเมินผล ๑๐๐ ครัวเรือน
- สทท. ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) คือ การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลาก (ภูมิภาคละ ๑ สทท.) โดยสรุปในปิงปิงประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จะเก็บข้อมูลจาก สทท.๑ จำนวน ๓ โครงการ สทท.๒ จำนวน ๓ โครงการ สทท.๔ จำนวน ๓ โครงการ และ สทท.๘ จำนวน ๓ โครงการ

๓.๒ กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่โครงการ สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) รวมจำนวนการเก็บข้อมูล ๑๒ โครงการๆ ละ ๑๐ ครัวเรือน เท่ากับ ๑๒๐ ครัวเรือน

๔. ขอบเขตการดำเนินงาน

ประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปิงปิงประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คัดเลือกจากโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยประเมินในด้านกระบวนการมีส่วนร่วม คุณภาพการให้บริการ การใช้ประโยชน์ และผลสัมฤทธิ์โครงการด้านต่างๆ

๕. วิธีการดำเนินงาน

- ๕.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา : แบบสอบถาม
- ๕.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูล : เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาคที่เกี่ยวข้อง

๖. แหล่งงบประมาณ

ใช้งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวดงบดำเนินงานของสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ - เดือนกันยายน ๒๕๖๒

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ ทำให้ทราบข้อมูล และกระบวนการบริหารจัดการด้านต่างๆ ของการดำเนินงานโครงการ
- ๘.๒ ทำให้ทราบการใช้ประโยชน์ และผลสัมฤทธิ์โครงการที่เกิดขึ้นต่อประชาชนในพื้นที่โครงการ
- ๘.๓ นำข้อคิดเห็น ข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรค พัฒนางานของหน่วยงานต่อไป

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๙.๑ ที่ปรึกษาโครงการ

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑

๙.๒ ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนุชจรี ทีชะ

ผู้อำนวยการส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล

นายขวัญชัย พร้อมสุข

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ร.ก.นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางสาวดาริณี วงศ์ชัย

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาวกุสุมา แก้วทองค์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาวจิรภัทร อรุณจรัส

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นายศุภกร ทองคำ

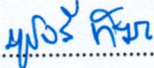
พนักงานธุรการ ส๔

นายอมเรศ นทีทอง

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

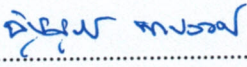
นางสาวมาริษา อินถนอม

เจ้าพนักงานธุรการ

..... ผู้เสนอโครงการ

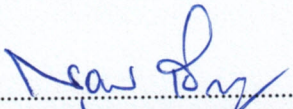
(นางนุชจรี ทีชะ)

ผู้อำนวยการส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล

..... ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวฉัฐสุรีย์ หาญวงศ์)

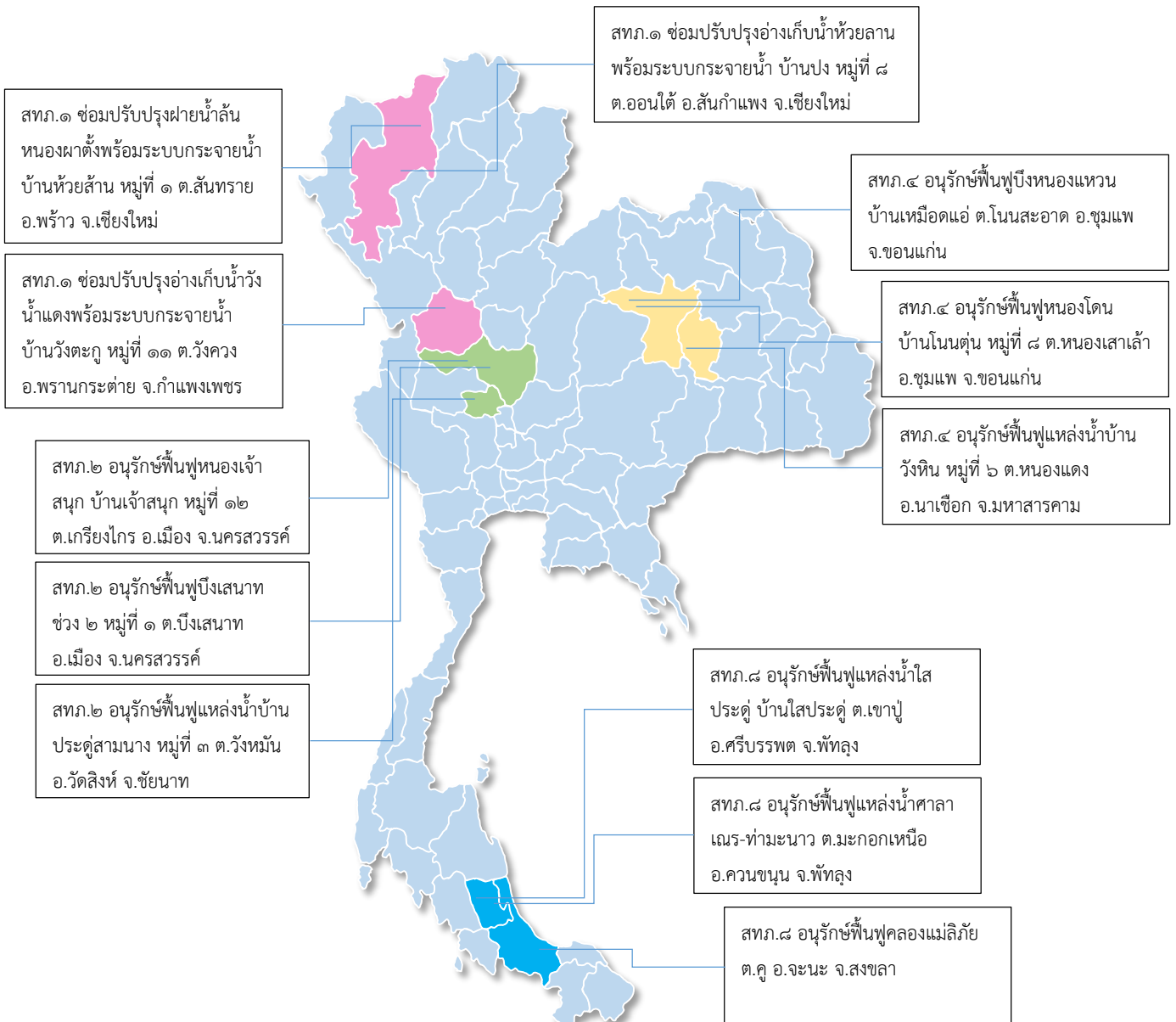
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

..... ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสุวัฒน์ เปี่ยมปัจจัย)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

ภาคผนวก ข รายชื่อโครงการลงพื้นที่ที่ประเมินผล

สทภ. ....
 โครงการที่ .....
 ชุดที่ .....

**แบบสอบถามประชาชนต่อผลสัมฤทธิ์โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ
 และบริหารจัดการน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)**

*****

วัตถุประสงค์ : เพื่อสำรวจการใช้ประโยชน์ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจ ความคุ้มค่า ผลสัมฤทธิ์
 ของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

คำชี้แจง : โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับข้อมูลและความคิดเห็นของท่าน
ข้อมูลโครงการ : (สำหรับเจ้าหน้าที่)

เลือก	ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	งบแผน (ลบ.)	งบสัญญา (ลบ.)	ครัวเรือน
☐					
☐					
☐					

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ (1) ชาย (2) หญิง

1.3 อายุ ..... ปี (ไม่ต่ำกว่า 18 ปี)

1.4 ระดับการศึกษา

- (1) ไม่ได้เรียนหนังสือ   (2) ประถมศึกษา   (3) มัธยมศึกษาตอนต้น
 (4) มัธยมศึกษาตอนปลาย   (5) ปวช./ปวส./อนุปริญญา   (6)ปริญญาตรีขึ้นไป

1.5 อาชีพหลักของครัวเรือน (เลือก 1 อาชีพ)

- (1) เกษตรกร   ทำนา   ทำไร่ ระบุ.....
 ทำสวน ระบุ.....   เลี้ยงสัตว์ ระบุ.....
 ประมง ระบุ.....
 (2) รับจ้าง   ในภาคการเกษตร   รับจ้างทั่วไป
 (3) อื่นๆ   ข้าราชการ   พนักงานของรัฐ   พนักงานเอกชน   ค้าขาย
 อื่นๆ ระบุ.....

1.6 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (ต่อปี)

- (1) รายได้ต่ำกว่า 32,000 บาท ต่อปี   (2) รายได้สูงกว่า 32,000 บาท ต่อปี
 ระบุ.....บาท/ปี

1.7 ท่านรู้จักกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่

- (1) รู้จัก อย่างไร.....
 (2) ไม่รู้จัก [เจ้าหน้าที่กรมฯ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วย เช่น สายด่วนกรมทรัพยากรน้ำ 1310 กด 5
 หน่วยงานในพื้นที่ ตั้งอยู่ที่จังหวัด..... หรืออื่นๆ]

ตอนที่ 2 ข้อมูล/ความคิดเห็น ก่อนการดำเนินโครงการ

2.1 ท่านทราบว่าชุมชนของท่าน ได้รับงบประมาณให้ดำเนินโครงการขุดลอกหรือก่อสร้างแหล่งน้ำ จากใคร (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- (1) ผู้นำในชุมชน (อบต./กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน)
- (2) เพื่อนบ้าน
- (3) การเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นประชาชน
- (4) เป็นผู้ร่วมเสนอขอโครงการ
- (5) อื่นๆ (ระบุ) .....

2.2 ท่านได้เข้าประชุมรับฟังความคิดเห็น ก่อนดำเนินโครงการหรือไม่

- (1) ได้เข้ารับฟังความคิดเห็น **(ตอบข้อ 2.3)**
- (2) ไม่ได้เข้ารับฟังฯ แต่มีบุคคลในครอบครัวเข้ารับฟังความคิดเห็น **(ไม่ต้องตอบข้อ 2.3)**
- (3) ไม่ได้เข้ารับฟังฯ และไม่มีบุคคลในครอบครัวเข้ารับฟังความคิดเห็น **(ไม่ต้องตอบข้อ 2.3)**

2.3 ท่านมีความพึงพอใจในการเข้าประชุมรับฟังความคิดเห็น ระดับใด

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน				
(2)	เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น				
(3)	เจ้าหน้าที่ตอบข้อคำถามหรือข้อสงสัยได้ตรงประเด็น				

2.4 ก่อนการดำเนินโครงการ ลักษณะของแหล่งน้ำเป็นอย่างไร

- (1) เป็นพื้นที่ราบ (ไม่ได้เป็นหนอง สระ คลอง หรือฝายเดิม)
- (2) สภาพแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ โดยมีลักษณะคือ... (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- (1) ตื้นเขิน / มีตะกอนดินทับถมมาก
- (2) มีวัชพืชปกคลุม
- (3) น้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น)
- (4) ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว)
- (5) ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ
- (6) ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ระบุเดือน.....
- (7) ตลิ่งโดนกัดเซาะ
- (8) อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์โครงการ

3.1 ผลผลิตโครงการ และคุณภาพการให้บริการ

ท่านมีความพึงพอใจต่อประเด็นต่างๆ ของโครงการ ระดับใด

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	ความพึงพอใจต่อโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ				
(2)	พื้นที่ตั้งโครงการ มีความเหมาะสม				
(3)	ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์				☐ ปัจจุบันยังไม่มีน้ำ
(4)	คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำ ใช้ประโยชน์ด้านอุปโภคได้				☐ ไม่ได้ใช้
(5)	คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำ ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรได้				☐ ไม่ได้ใช้
(6)	ความสะดวกในการนำน้ำไปใช้				☐ ไม่สะดวกเพราะ.....
(7)	ป้ายโครงการ ติดตั้งในที่ที่เหมาะสม มีข้อความชัดเจน				

3.2 ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ

ท่านใช้น้ำจากโครงการในด้านใดบ้าง และสามารถใช้น้ำได้ในระดับใด

ที่	ประเด็น	ระดับการใช้น้ำประโยชน์			ไม่ได้ใช้ (0)
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	ใช้อุปโภคในครัวเรือน				
(2)	เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา)				
(3)	ใช้เพื่อการเกษตร (ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์) (โปรดระบุรายละเอียดเพิ่มเติมด้านล่าง)				
(4)	จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร หรือสร้างรายได้				
(5)	ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน (นอกภาคการเกษตร) ระบุ.....				

จากการใช้น้ำประโยชน์ด้านการเกษตรในข้อ (3) โปรดระบุ อาชีพการเกษตรที่ใช้น้ำจากโครงการ

(3.1) ใช้น้ำสำหรับทำนา/พืชไร่ ได้แก่ .....

จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กิโลกรัม/ไร่
 คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ไม่ได้ขาย ไว้รับประทานในครัวเรือน

(3.2) ใช้น้ำสำหรับพืชผักสวนครัว ได้แก่ .....

จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กิโลกรัม/ไร่
 คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ไม่ได้ขาย ไว้บริโภคในครัวเรือน

(สำหรับ สวนผลไม้ สวนยาง สวนปาล์ม พืชอื่นๆ หรือการเลี้ยงสัตว์ กรอกต่อด้านหลัง)

- (3.3) ใช้น้ำสำหรับสวนผลไม้ ได้แก่ .....
 จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กิโลกรัม/ไร่
 คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ไม่ได้ขาย ไว้บริโภคในครัวเรือน
- (3.4) ใช้น้ำสำหรับพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ สวนยาง สวนปาล์ม อื่นๆ .....
 จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กิโลกรัม/ไร่
 คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี
- (3.5) ใช้น้ำสำหรับพืชอื่น ๆ ระบุ.....
 จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กิโลกรัม/ไร่
 คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ไม่ได้ขาย ไว้รับประทานในครัวเรือน
- (3.6) ใช้น้ำสำหรับการเลี้ยงสัตว์ ระบุ.....
 จำนวน..... ได้ผลผลิต.....
 คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ไม่ได้ขาย ไว้รับประทานในครัวเรือน

3.3 ความคุ้มค่าจากการใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ

ท่านคิดว่ามีโครงการแหล่งน้ำแล้ว มีความคุ้มค่าระดับใด

ที่	ประเด็น	ระดับการเปลี่ยนแปลง			ไม่ได้ใช้ (0)
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความเป็นอยู่ของท่านเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ระดับใด				
(2)	มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรของท่าน เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ระดับใด				☐ (ถ้าตอบชองนี้ไม่ต้องตอบ 2.1)
	(2.1) เมื่อคิดเปรียบเทียบเป็นตัวเงิน รายได้เพิ่มขึ้นเท่าไร .....บาท/ปี (เฉพาะการเกษตรที่ใช้น้ำจากโครงการ)				

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบในเบื้องต้น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

4.1 ด้านสังคม

(4.1.1) ชุมชนของท่านมีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง

- (1) มีการแบ่งปัน (2) มีการพิพาทเรื่องการใช้/แย่งกันใช้น้ำ (ทะเลาะเบาะแว้ง)

(4.1.2) บริเวณโครงการใช้เป็นแหล่งพักผ่อน แหล่งออกกำลังกายภายในชุมชน หรือจัดกิจกรรมในวัน

สำคัญหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- (1) ใช้เป็นแหล่งพักผ่อน
 (2) ใช้เป็นแหล่งออกกำลังกาย
 (3) ใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ ระบุ .....

(4) ไม่ได้ใช้

(4.1.3) ผลกระทบเชิงลบ ระบุ .....

4.2 ด้านสิ่งแวดล้อม

(4.2.1) การดำเนินโครงการกระทบต่อสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ อย่างไร

- (1) สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น (2) สัตว์น้ำเท่าเดิม (3) สัตว์น้ำน้อยลง

(4.2.2) การดำเนินโครงการกระทบต่อระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ) ในชุมชน อย่างไร

- (1) ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงดีขึ้น (2) ระบบนิเวศคงเดิม (3) ระบบนิเวศเสื่อมโทรมลง

(4.2.3) ผลกระทบเชิงลบ ระบุ .....

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลรักษาแหล่งน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ ภายหลังจากการดำเนินโครงการ

5.1 หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ชุมชนท่าน มีการดูแลรักษาแหล่งน้ำอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- (1) หน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล
- (2) คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล
- (3) คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล
- (4) ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ
- (5) ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ (จัดตั้งกลุ่มแล้ว) ระบุระยะเวลาที่มีกลุ่มแล้ว ก็เดือน.....ก็ปี.....
- (6) อื่นๆ (ระบุ) .....

5.2 กรณียังไม่ได้จัดตั้งกลุ่ม ท่านคิดว่า หากมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำจะมีคน (ประชาชนในชุมชน) มาร่วมกลุ่มฯ หรือไม่

- มี
- ไม่มี ระบุเหตุผล .....

ตอนที่ 6 ความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการ และข้อเสนอแนะ

6.1 ท่านมีความพึงพอใจประเด็นใดมากที่สุดจากการดำเนินงานโครงการฯ ของกรมทรัพยากรน้ำ

.....

.....

.....

6.2 ประเด็นที่ไม่พึงพอใจ

.....

.....

.....

6.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
รูปภาพการลงพื้นที่ประเมินผลโครงการ

*****

รูปลงพื้นที่ประเมินผลโครงการ ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑

รูปลงพื้นที่ประเมินผลโครงการ ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๒

รูปลงพื้นที่ประเมินผลโครงการ ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๔

รูปลงพื้นที่ประเมินผลโครงการ ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๘

*****

คณะผู้จัดทำ

หน่วยงาน เก็บข้อมูลภาคสนาม วิเคราะห์ และจัดทำรายงาน

ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

นางนุชจรี ทีฆะ	ผู้อำนวยการส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล
นายขวัญชัย พร้อมสุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นางสาวพาจิรัฐต์ เอี้ยวสิริกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวกฤษมา แก้วทงงค์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวดาริณี วงศ์ชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวจิรภัทร อรุณจรัส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาวปิยะนันท์ ช่างแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาวณัฐธิดา คำทา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นายศุภกร ทองคำ	พนักงานธุรการ ส.๔
นายอมเรศ นทีทอง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวมาริษา อินถนอม	เจ้าพนักงานธุรการ

หน่วยงานในพื้นที่ สนับสนุนข้อมูลและร่วมเก็บข้อมูลภาคสนาม

- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๒
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๔
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๘

ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ เลขที่ ๑๘๐/๓ ถนนพระรามที่ ๖
แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๒๗๑-๖๒๘๔ โทรสาร ๐-๒๒๗๑-๖๒๘๓
เว็บไซต์ <http://division.dwr.go.th/bwrpp/index.php/th/>